

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23 października 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie ze skargi K. H. z udziałem M. T. o wznowienie postępowania zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt XI P 348/14, odrzucił przedmiotową skargę.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż w niniejszej sprawie podstawy prawnej wznowienia, z uwagi na wysunięte przez skarżącą argumenty i zawarte sformułowana, należy dopatrywać się w przepisie art. 401 pkt 2 k.p.c. Przy wskazaniu tej podstawy skarga o wznowienie postępowania może być wniesiona, niezależnie od biegu terminu z art. 408 k.p.c. Badaniu podlega wówczas zachowanie 3-miesięcznego terminu wskazanego w art. 407 § 1 k.p.c., który liczy się w takiej sytuacji „od dnia w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub przedstawiciel ustawowy” (por. postanowienie SN z dnia 15 listopada 2001 roku, sygn. III Cz 99/01, lex 52765).

W ocenie Sądu I instancji z akt sprawy o sygn. akt XI P 348/14 wynika, iż skarżąca wiedziała o istnieniu wyroku najpóźniej w dniu 21 maja 2015 roku, kiedy to w piśmie skierowanym do tutejszego Sądu (k. 124 akt sprawy XI P 348/14), zwróciła się o doręczenie jej odpisu wyroku wraz uzasadnieniem, wskazując na posiadaną informację o wyroku z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto skarżąca w piśmie złożonym w dniu 9 czerwca 2015 roku, precyzującym pismo złożone w dniu 21 maja 2015 roku, wskazała iż wnosi o sporządzenie uzasadnienia przedmiotowego wyroku i przesłania go wraz z wyrokiem na jej adres korespondencyjny, to zaś potwierdza, iż skarżąca, dnia 21 maja 2015 roku, nie tylko miała świadomość istnienia wyroku w sprawie o sygn. akt XI P 348/14, ale również mogła posiadać wiedzę co do jego treści.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż 3 miesięczny termin do wniesienia skargi rozpoczął swój bieg nie w dniu otrzymania odpisu orzeczenia (16 czerwca 2015 roku), lecz najpóźniej w dniu, w którym skarżąca wniosła o jego doręczenie wraz z uzasadnieniem (21 maja 2015 roku). W związku z tym, termin ten zakończył bieg w dniu 21 sierpnia 2015 roku, dlatego też wystąpienie ze skargą w dniu 24 sierpnia 2015 r. było spóźnione. Z tych też względów skarga na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. podlegała odrzuceniu.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniosła skarżąca K. H..

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, w szczególności:

- art. 233 k.p.c. w zw. z 407 par 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie niezgodnych z doświadczeniem życiowym i zasadami logiki wniosków, w szczególności uznanie, przez Sąd, iż skarżąca o wyroku w sprawie XI P 348/14 dowiedziała się najpóźniej w dniu 21 maja 2015 r., kiedy to skierowała pismo do Sądu o nadesłanie jego odpisu, podczas gdy skarżąca informację o treści wyroku powzięła przeglądając akta sprawy w dniu 18 czerwca 2015 r., tego też dnia pozwana złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji oraz apelację wprost od wyroku z dnia 26 marca 2015 r.,

- nieuwzględnienie przez Sąd okoliczności, iż wniesienie w dniu 18 czerwca 2015 r. przez pozwaną apelacji od wyroku z dnia 26 marca 2015 r. przerwało 3-miesięczny termin do wniesienia o wznowienia postępowania, który ponownie zaczął biec w momencie uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji oraz apelacji, zatem pozwana nie uchybiła terminowi wskazanemu w art. 407 par 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 399 § 1 kpc. w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

Podstawy wznowienia postępowania sformułowanie zostały w przepisach art. 401-404 kpc.

Art. 401 pkt 2 kpc, stanowi, iż można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Już z powyższego wynika, iż możliwość ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonej sprawy na skutek skargi o wznowienie postępowania otwiera się tylko wówczas, gdy zaistnieje jedna z ustawowych podstaw wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego (wyr. SN z 17.7.2006 r., I PK 5/06, Wokanda 2006, Nr 11, s. 33). Przyczyny usprawiedliwiające jej zastosowanie muszą mieć charakter wyjątkowy oraz odpowiednio dużą wagę (post. SN z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, niepubl.).

Przy czym podkreślenia wymaga, iż sformułowanie w skardze podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 kpc nie oznacza jeszcze oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia. W ocenie Sądu Okręgowego brak podstaw do uznania, że podnoszona podstawa zachodzi, gdy z okoliczności sprawy wynika, iż przesłanki usprawiedliwiające jej wniesienie faktycznie nie miały miejsca.

Nadto zauważyć należy, że określenie o „pozbawieniu możliwości działania” z art. 401 pkt 2 kpc, wskazuje na to, że odnosi się ono do sytuacji, kiedy to z przyczyny leżącej poza osobą samego zainteresowanego, nie mógł on wziąć udziału w sprawie (post. SN z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, Legalis). Chociaż pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa jest - w rozumieniu art. 401 pkt 2 kpc - pojęciem szerokim, niemniej jednak, nie obejmuje ono nieudolnego lub wadliwego - bez względu na przyczynę - prowadzenia sprawy przez samą stronę. Jego zakresem są objęte tylko okoliczności, które powodują pozbawienie strony możliwości działania w procesie, niespowodowane przez samą stronę i niezależne od jej zachowania się, chociażby postępowanie strony stanowiło naruszenie przepisów prawa (post. SA w Katowicach z 2.12.2004 r., I ACa 1921/04, Legalis). Sąd Najwyższy wskazał, że o nieważności postępowania z powodu pozbawienia strony możliwości działania można mówić tylko wówczas, gdy strona została pozbawiona uprawnień procesowych wskutek wadliwego postępowania sądu, a nie wtedy, gdy strona na skutek własnego działania z uprawnień tych nie skorzystała, nie biorąc udziału w rozprawie, o której terminie została prawidłowo zawiadomiona (post. SN z 2.2.2006 r., II CZ 134/05, Legalis). Tylko w sytuacji, gdy strona na skutek wadliwości procesowych sądu nie mogła uczestniczyć i nie uczestniczyła w rozprawie bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku, zachodzą podstawy, by przyjąć, że strona ta została pozbawiona możliwości obrony swych praw (zob. wyr. SN z 10.7.2000 r., II CKN 822/00, Legalis).

Ponadto wniesienie skargi o wznowienie postępowania nie może nastąpić w każdym czasie i jest obwarowane stricte określonym terminem.

Zgodnie z art. 407 § 1 kpc skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy.

Początek biegu 3-miesięcznego terminu wyznacza dzień, w którym strona w sposób wiarygodny dowiedziała się o okolicznościach stanowiących podstawę wznowienia, przy czym decyduje faktyczne powzięcie wiadomości, a nie dzień, w którym strona mogła lub powinna się dowiedzieć o podstawach wznowienia. Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy, że dopiero od dnia, w którym strona (a nie jej pełnomocnik) dowiedziała się o podstawie wznowienia, należy liczyć termin do wniesienia skargi o wznowienia postępowania (zob. postanowienie SN

z dnia 15 listopada 2001 r., III CZ 99/01, LEX nr 52765; odmiennie postanowienie SN z dnia 7 stycznia 1998 r., III CKN 234/97, LEX nr 50601).

Należy podkreślić, że z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że gdy podstawą wznowienia jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji, początek biegu terminu do wniesienia skargi wyznacza dzień dowiedzenia się przez stronę, jej organ lub przedstawiciela ustawowego o wyroku; jak przyjął Sąd Najwyższy, decyduje data powzięcia wiadomości o treści sentencji wyroku, a nie datą doręczenia uzasadnienia wyroku (zob. postanowienie SN z dnia 5 listopada 1998 r., III AO 58/98, M. Praw. 1999, nr 1, poz. 8).

W myśl art. 410 § 1 kpc Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie.

W ocenie Sądu Okręgowego na gruncie rozpoznawanej sprawy, skargi nie wniesiono ani w przepisany do tego terminie ani, co wynika z treści podnoszonej argumentacji nie oparto jej na ustawowej podstawie.

Wbrew twierdzeniom strony żalącej nie sposób uznać, iż skarżąca informację o treści wyroku w sprawie XI P 348/14 powzięła przeglądając akta sprawy w dniu 18 czerwca 2015 r., w związku z tym co najwyżej od wskazanej daty należy liczyć termin do wystąpienia ze skargą o wznowienie.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, iż twierdzenia skarżącej w tej materii pozostają gołosłownymi i nie korespondują z materiałem zgromadzonym w sprawie. Brak podstaw do uznania, że skarżąca nie знаła treści wyroku w sprawie w dniu 21 maja 2015 r., kiedy to wystąpiła z wnioskiem o jego doręczenie wraz z uzasadnieniem, lecz dopiero poznała ją w dniu 18 czerwca 2015 r. tj. w chwili, gdy przeglądała akta. Bezwzględnie bowiem już w dniu 9 czerwca 2015 roku, precyzowała swoje wnioski procesowe w sposób wskazujący, iż zna treść orzeczenia. Ponadto, co bezsporne, wyrok wraz z uzasadnieniem doręczono powódce już w dniu 16 czerwca 2015 r. (k. 139). Wobec tego twierdzenie zażalenia, iż dopiero w dniu 18 czerwca 2015 r. skarżąca poznała treść wyroku nie zasługuje na wiarę. Ponadto ustalenie, iż już 21 maja 2015 r. skarżąca znała rozstrzygnięcie w sprawie jest ze wszech miar prawidłowe. Skoro bowiem skarżąca twierdzi, iż Sąd I instancji nie powinien wydawać wyroku w sprawie XI P 348/14, gdyż naruszył jej prawo do obrony, to już w chwili gdy uzyskała wiedzę, że zapadł jakiegokolwiek wyrok jednocześnie dowiedziała się o podstawie do wznowienia.

Bez wpływu na ocenę terminowości wniesienia skargi pozostaje też okoliczność, iż w dniu 18 czerwca 2015 r. skarżąca wniosła apelację od wyroku z dnia 26 marca 2015 r. Okoliczność ta nie przerywa bowiem 3-miesięcznego terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, który ponownie zaczyna biec w momencie uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji oraz apelacji.

Mając powyższe na uwadze podnieść należy, iż w istocie skarga o wznowienie postępowania dotyczy jedynie prawomocnego orzeczenia. Jednakże wniesienie spóźnionej apelacji, w przypadku której możliwość przywrócenia terminu do jej wniesienia ma charakter jedynie ewentualny, nie może mieć wpływu na terminy zawite, przewidziane przez przepisy postępowania dla wniesienia skargi o wznowienie postępowania, mającej charakter nadzwyczajnego środka zaskarżenia, zmierzającego do wzruszenia prawomocnego orzeczenia sądowego. Nie ma ponadto przepisów, które by uzależniały wniesienie skargi o wznowienie postępowania, od wyczerpania przez stronę innych możliwych środków prawnych zmierzających do wzruszenia kwestionowanego orzeczenia. Wobec tego wskazane działanie powódki pozostawało bez wpływu na ocenę dochowania przez nią terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania.

Ponadto, w ocenie Sądu Okręgowego, nawet gdyby przyjąć, iż skargę o wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie złożono w terminie, to i tak, z uwagi na brak okoliczności stanowiących ustawową podstawę do wznowienia, jej rozpoznanie byłoby niedopuszczalne.

Zaznaczyć należy, iż skarżąca wskazując na naruszenie jej prawa do obrony poprzez nie doręczenie jej wezwań na rozprawę i korespondencji, brak odroczenia terminów rozpraw i brak przyznania jej pełnomocnika z urzędu,

nie podnosi jednak jakichkolwiek uchybień, których w tym zakresie miałyby dopuścić się Sąd. Tymczasem – co już podnoszono - tylko w sytuacji, gdy strona na skutek wadliwości procesowych sądu nie mogła uczestniczyć i nie uczestniczyła w procesie uzasadnia stwierdzenie, że strona ta została pozbawiona możliwości obrony swych praw.

Na gruncie rozpatrywanego przypadku korespondencja do skarżącej niezmiennie była kierowana na stały adres prowadzenia przez nią działalności i mimo to raz była przez nią podejmowana raz nie. Wniosek o przyznanie jej pełnomocnika z urzędu został rozpoznany przez Sąd, a postanowienie w tym przedmiocie skutecznie doręczone w trybie awizo. Ponadto w sprawie XI P 348/14 odbyły się 3 terminy rozpraw, z czego na dwa skarżąca bezpośrednio sama odebrała wezwanie, a trzecie prawidłowo doręczono w trybie awizo. Mimo to żaląca nie stawiała się na wyznaczonych terminach posiedzeń. Skarżąca nie składała też wniosku o odroczenie terminu ostatniej rozprawy. Stąd też w tym stanie rzeczy uznać należy, iż wszelkie zaniechania skarżącej w procesie były konsekwencją jej świadomego wyboru, nie zaś efektem naruszeń prawa przez Sąd wpływających na jej prawo do obrony.

Reasumując, w ocenie Sądu II instancji żaden z zarzutów zażalenia nie okazał się uzasadniony. Wniesiona przez K. H. skarga o wznowienie postępowania w sprawie XI P 348/14 była spóźniona i nie opierała się na ustawowej podstawie wznowienia.

Zaskarżone postanowienie odpowiada zatem prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc oddalił zażalenie jako bezzasadne.

Przewodniczący: Sędziowie:

Z. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi skarżącej i powódce M. T..